

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 98/41/EG om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/65/EU om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i medlemsstaterna

[COM(2016) 370 final – 2016/171(COD)]

(2017/C 034/29)

Föredragande: **Vladimír NOVOTNÝ**

Remiss	Europaparlamentet, 09/06/2016 Europeiska unionens råd, 22/06/2016
Rättslig grund	Artikel 100.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt [COM(2016) 370 final – 2016/171(COD)]
Ansvarig facksektion	Transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället
Antagande av facksektionen	06/10/2016
Antagande vid plenarsessionen	19/10/2016
Plenarsession nr	520
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	205/9/15

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Kommittén är övertygad om att den föreslagna ändringen kommer att leda till ökad säkerhet inom sjöfarten, särskilt för resande i EU:s vatten, och att den i händelse av fartygsolyckor kommer att bidra till ett effektivare räddningsarbete.

1.2 EESK stöder utökningen av uppgiftsregistreringen till att även omfatta information om nationalitet, eftersom detta i händelse av fartygsolyckor gör det möjligt att snabbare underrätta familjer om deras anhöriga ombord och undanröja osäkerhet kring vad som har hänt dem.

1.3 EESK framhåller de små transportföretagens problem och behovet av att bespara dem en ökad administrativ börda, i enlighet med resultaten av kommissionens samråd. Kommittén anser att förslaget garanterar att konkurrensen kan fortsätta att ske på lika villkor i EU:s vatten för alla operatörer.

1.4 EESK uppskattar att förslaget till direktiv åtföljs av en genomförandeplan som innehåller en förteckning över de åtgärder som krävs för genomförandet av förenklingsåtgärderna och identifierar de främsta tekniska, rättsliga och tidsrelaterade utmaningarna för införandet av de nya förfarandena.

1.5 EESK välkomnar förslaget till ändring av rådets direktiv 98/41/EG som ett betydande bidrag till genomförandet av kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) och programmet för att förbättra EU-lagstiftningen.

2. Inledning

2.1 I anslutning till kontrollen av ändamålsenligheten hos EU:s lagstiftning om säkerheten på passagerarfartyg lägger kommissionen fram ett antal förslag för att förenkla och rationalisera EU:s befintliga regelverk om säkerheten på passagerarfartyg. Syftet är att undvika eventuell överlappning av skyldigheter och bristande samstämmighet mellan olika rättsakter, samtidigt som man upprätthåller EU:s regler och ser till att de genomförs korrekt.

2.2 Målet med förslagen – som omfattar en ändring av direktiv 2009/45/EG om säkerhetsbestämmelser och säkerhetsnormer för passagerarfartyg, ett förslag till direktiv som ersätter direktiv 1999/35/EG om besiktningar av ro-ro-passagerarfartyg i reguljär trafik samt i synnerhet en ändring av direktiv 98/41/EG om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg – är att skapa en tydlig, enkel och aktuell rättslig ram som är lättare att genomföra, övervaka och tillämpa för att på så sätt generellt höja säkerhetsnivån inom sjöfarten.

2.3 De föreslagna ändringarna är ett led i kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) och är ett bidrag till programmet för att förbättra EU-lagstiftningen.

2.4 Förslaget ligger i linje med kommissionens agenda för bättre lagstiftning genom att den befintliga lagstiftningen blir enkel och tydlig, inte skapar onödiga bördor och håller jämna steg med den politiska, sociala och tekniska utvecklingen. Förslaget är också ett led i strävan att motsvara målen för 2018 års strategi för sjöfarten genom att färjeförbindelser av hög kvalitet säkerställs för reguljär persontransport inom EU.

3. Kommissionens dokument

3.1 Enligt rådets direktiv 98/41/EG ska alla passagerare och alla besättningsmedlemmar på passagerarfartyg som ankommer till och avgår från EU-hamnar räknas och registreras. Enligt gällande krav ska dessa uppgifter lagras i företagets informationssystem och alltid finnas lätt tillgängliga för överföring till den behöriga säkerhetsmyndighet som ansvarar för sök- och räddningsinsatser. De registrerade uppgifterna omfattar inte alltid information om nationalitet (utöver namn, ålder och kön), vilket gör det svårare för hjälpen att nå ut till eventuella offer och deras anhöriga.

3.2 Operatörer som redan överfört dessa uppgifter till den enda nationella kontaktpunkten måste därför lämna uppgifterna två gånger. Den befintliga lagstiftningen beaktar inte utvecklingen av system som SafeSeaNet och den enda nationella kontaktpunkten, och kräver att den behöriga nationella myndigheten ska kontakta företaget i en nödsituation. Detta överensstämmer helt med kommissionens Refit-program och syftar till att utnyttja digitaliseringspotentialen för registrering, överföring, tillträde till och skydd av uppgifter.

3.3 Effektiva sök- och räddningsinsatser kräver en omedelbar tillgång till korrekta uppgifter avseende personer ombord. Detta garanteras inte i tillräcklig utsträckning av det gällande direktivet. Kommissionen föreslår därför att de befintliga kraven vad gäller räkning och registrering av passagerare och besättningsmedlemmar ombord på passagerarfartyg ska uppdateras, förtydligas och förenklas för att förbättra den säkerhetsnivå de tillhandahåller.

3.4 Kravet i förslaget på att registrera uppgifter om ombordvarande personer i ett befintligt elektroniskt system (som i en nödsituation gör att uppgifterna omedelbart finns tillgängliga för den behöriga myndigheten) utgör ett steg framåt i förhållande till den nuvarande säkerhetsnivån utan att det ger upphov till betydande kostnader för operatörerna och de behöriga förvaltningarna.

3.5 Kommissionen föreslår att kravet på dubbel rapportering av passagerare avskaffas och att befintliga rapporteringskrav harmoniseras för alla operatörer genom att uppgifter om antalet personer ombord kan registreras i ett befintligt elektroniskt system. I en nödsituation eller vid en olycka gör detta det möjligt att omedelbart överföra uppgifter till den behöriga myndigheten i stället för att hämta dem från företagets system, före avgången från eller ankomsten till en anlöpshamn i EU. Det leder också till att de nödvändiga uppgifterna om besättningsmedlemmar och passagerare – för varje resa längre än 20 sjömil – registreras i samma elektroniska system i stället för i företagets system, före avgången från eller ankomsten till en anlöpshamn i EU.

3.6 Vidare föreslår kommissionen följande bestämmelser: undvikande av överlappningar samt krav – för varje resa längre än 20 sjömil – på att passagerarnas nationalitet ska registreras och överförs till den behöriga myndigheten med hjälp av samma system och kriterier som gäller för registrering och överföring av de uppgifter som redan krävs avseende namn, ålder osv., klargörande av definitionerna av passagerarregistreringskraven enligt direktiv 98/41/EG, t.ex. resans längd, avskaffande av kravet i direktiv 98/41/EG på godkännande av passagerarregistreringssystemen, samt rationalisering av rapporteringssystemet vad gäller undantag och likvärdighet i direktiven 2009/45/EG och 98/41/EG. Förslaget förtydligar dessutom motsvarande definitioner och krav i direktiv 98/41/EG.

3.7 Förslaget garanterar att konkurrensen kan fortsätta att ske på lika villkor i EU:s vatten för alla operatörer.

4. Allmänna kommentarer

4.1 EESK välkomnar förslaget till ändring av rådets direktiv 98/41/EG som ett betydande bidrag till genomförandet av kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) och programmet för att förbättra EU-lagstiftningen.

4.2 EESK anser att de föreslagna ändringarna om rapportering med hjälp av moderna metoder för elektronisk kommunikation är motiverade och att de kommer att leda till ett mer ändamålsenligt och effektivt system för registrering och rapportering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg.

4.3 Kommittén är övertygad om att den föreslagna ändringen kommer att leda till ökad säkerhet inom sjöfarten i EU:s vatten, och att den i händelse av fartygsolyckor kommer att bidra till ett effektivare räddningsarbete.

4.4 EESK stöder utökningen av uppgiftsregistreringen till att även omfatta information om nationalitet, eftersom detta i händelse av fartygsolyckor gör det möjligt att snabbare underrätta familjer om deras anhöriga ombord och undanröja osäkerhet kring vad som har hänt dem.

4.5 EESK uppskattar kommissionens strategi, där man under arbetet med förslaget till ändring av direktivet genomförde ett riktat samråd med yrkesverksamma från transportföretagen samt med företrädare för den resande allmänheten. Resultatet av detta samråd har sammanfattats och utvärderats i kommissionens arbetsdokument, som har bifogats till förslaget till ändring av rådets direktiv 98/41/EG. Slutsatserna av samrådet har införlivats i förslaget till direktiv.

4.6 EESK anser att det är nödvändigt att stärka skyddet av de personuppgifter som omfattas av registreringen och fullständigt modernisera direktiv 98/41/EG för att följa den rättsliga utvecklingen på området för skydd av personuppgifter, särskilt förordning (EU) 2016/679.

5. Särskilda kommentarer

5.1 Liksom kommissionen anser EESK att man bör finna en balans mellan skyddet av personuppgifter och kraven om begränsad tillgång till sådana uppgifter som på begäran ska lämnas till de behöriga nationella myndigheterna (den mekanism för informationsutbyte som ska användas i en nödsituation eller i efterverkningarna av en olycka är systemet SafeSeaNet, som anges i direktiv 2002/59/EG). Precis som den enda nationella kontaktpunkten baseras SafeSeaNet på EU:s lagstiftning om skydd av personuppgifter och omfattar klart definierade säkerhetsbestämmelser och åtkomsträttigheter. EESK rekommenderar att förslaget till direktiv ska innehålla mer ingående information om hur länge uppgifterna lagras.

5.2 Den föreslagna överföringen till den enda nationella kontaktpunkten bör enligt EESK noggrant upprätthålla sekretesskraven (enligt definitionen i artikel 8 i direktiv 2010/65/EU) och överensstämja med EU:s lagstiftning om skydd av personuppgifter.

5.3 EESK framhåller de små transportföretagens problem och behovet av att bespara dem en ökad administrativ börda, i enlighet med resultaten av kommissionens samråd. Därför stöder EESK kommissionens förslag, som bör göra det möjligt för småföretagare att fullgöra sin registreringsplikt via en internetanslutning som ett billigare och mer flexibelt alternativ, eller välja att överföra uppgifterna om antalet personer ombord via det automatiska informationssystemet, ett maritimt kommunikationssystem baserat på överföring av VHF-radiosignaler (Very High Frequency). Detta skulle göra det möjligt för den lokala centralen för sök- och räddningstjänster att på ett enkelt sätt få information om antalet personer ombord, oavsett tidpunkt och om det finns en kontaktperson.

5.4 EESK uppskattar att förslaget till direktiv åtföljs av en genomförandeplan som innehåller en förteckning över de åtgärder som krävs för genomförandet av förenklingsåtgärderna och identifierar de främsta tekniska, rättsliga och tidsrelaterade utmaningarna för införandet av de nya förfarandena.

Bryssel den 19 oktober 2016.

Georges DASSIS
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*
